

Att Rätta upp Raderna och Sammanfoga Fötterna

Muhammad Nasir ud-Din al-Albani

En Övergiven Sunnah som måste Återupplivas

Det finns många autentiska ahadith från sallallahu ‘alayhi wa sallam angående befallningen att rätta upp raderna (för den gemensamma bönen), och detta är därför sällan okänt för några av kunskapsstudenterna och än mindre deras lärare. Det förblir dock okänt för många att rätta upp raderna kräver att man rätar upp dem med fötterna, inte bara skuldrorna. Faktum är att vi ofta har hört några av moskéernas imamer påpeka – när de befäller folket att rätta upp raderna – att Sunnan är att göra detta med skuldrorna med undantag för fötterna! Eftersom detta strider mot vad som är fastslaget i den autentiska Sunnan, ansåg jag det nödvändigt att nämna några ahadith som finns om detta ämne, som en påminnelse för den som önskar handla i enlighet med den autentiska Sunnan och inte låta sig vilseledas av de utbredda sederna och vanorna som finns i Umman.

Det finns två autentiska ahadith om detta ämne: Den första är hadithen återberättad av ‘Anas, och den andra är den återberättad av an-Nu‘man ibn Bashir, må Allah vara nöjd med dem båda.

Vad gäller ‘Anas’ hadith, är den som följer; Hadithen av ‘Anas ibn Malik. [Profeten sade:] ”Rätta upp era rader och kom nära varandra, ty sannerligen ser jag er bakom min rygg.” Hadithen återberättas av Al-Bukhari (2/176 – al-Fath, Bulaq-upplagan), Ahmad (3/182 och 263), och Al-Mukhallis i Al-Fawa’id [1/10/2], alla återberättar via ett antal återberättarvägar (turuq sing. tariq) från Humayd at-Tawil som sade att ‘Anas ibn Malik berättade för oss och sade:

”Kallelsen för att påbörja salah gjordes, Allahs Sändebud sallallahu ‘alayhi wa sallam vände sig till oss och sade...” (sedan nämner han ovanstående hadith).

Al-Bukhari tillägger i en återberättelse av denna hadith: ”(Han vände sig till oss och sade) innan han uttalade den inledande takbiren...” Och tillägger i slutet ”... var och en av oss fogade sin axel mot sin följeslagares (den som stod bredvid honom) och sin fot mot sin följeslagares.” Detta tillägg förekommer också i al-Mukhallis’ och Ibn Abi Shaybas [1/351] rapport med följande ordalydelse: ‘Anas sade: ”... så jag såg var och en av oss foga vår axel mot våra följeslagares axlar och också (foga) våra fötter mot våra följeslagares fötter, men om ni skulle praktisera detta idag skulle en person fly (från er) som en rastlös mula.” Dess kedja av återberättare (sanad) är också sahih enligt de villkor som fastställts av De Två Shaykherna (Al-Bukhari och Muslim).

Al-Hafidh (Ibn Hajr) tillskrev denna ordalydelse Sa‘id ibn Mansur och Al-Isma‘ili. Al-Bukhari gav ett kapitelrubrik för denna hadith och sade: ”Kapitel: Att foga axeln mot axeln och foten mot foten i raden (för bön).” Vad gäller hadithen av An-Nu‘man (ibn Bashir) är den som följer: Profeten sade: ”Räta upp era rader (han sade det tre gånger), vid Allah, antingen rätar ni upp era rader eller så låter Allah konflikt uppstå mellan era hjärtan.”

Hadithen har valts ut av Abu Da’wud [nr 662], Ibn Hibban [nr 396], Ahmad [4/276] och Ad-Dulabi i Al-Kuna [2/86] från Abu’l-Qasim al-Jadali Husayn ibn Al-Harith som sade; Jag hörde An-Nu‘man ibn Bashir säga: ”Allahs Sändebud vände sig till oss och sade...” (sedan nämnde han ovanstående hadith). Sedan lade An-Nu‘man ibn Bashir till: ”... så jag såg varje man foga sin axel, knä och fotled mot sin följeslagares.” Sanaden till denna hadith är sahih, Al-Bukhari citerade den i avbruten (mu‘allaq) form på ett

avgörande sätt (vilket indikerar att han ansåg den autentisk). Ibn Khuzaymah anslöt också dess kedja av återberättare i sin sahih [1/82,83] och Al-Mundhiri [At-Tarhib 1/176] och Al-Hafidh [Al-Fath 2/176] bekräftade båda detta. Ibn Hibban valde ut hadithen i sin Sahih [14/396 – Mawarid] och återberättade via Ibn Khuzaymahs tariq. Hadithens text återberättas också av Ad-Dulabi via Baqiyah ibn Al-Walid som sade: ”Hurayz berättade för oss och sade: Jag hörde Ghaylan al-Muqri’ återberätta från Abi Qutaylah Marthad ibn Wada‘ah (som sade: Jag hörde) An-Nu‘man ibn Bashir säga...” (sedan nämnde han hadithen). Det finns inget problem med sanaden i syfte att stödja rapporter (mutab‘at), dess återberättare är pålitliga förutom Ghaylan al-Muqri’. Kanske är han Ghaylan ibn ‘Anas al-Kalbi (deras mawla) Ad-Dimishqi. Om så är fallet är hans tillstånd (som återberättare) okänt. En grupp av återberättarna har återberättat från honom och Al-Hafidh (Ibn Hajr) sade om honom: ”Han är acceptabel (maqbul).” Sedan blev det tydligt att identifieringen av denne återberättare i sanaden som al-Muqri’ var ett misstag, såsom Al-Bukhari och Ibn Hibban hade sagt, och att han i själva verket är Ghaylan ibn Ma‘shar al-Muqra’i [Lubab 3/237]. Ibn Abi Hatim [7/53] har skrivit en biografi om honom och nämner att ett antal människor har återberättat från honom, och Ibn Hibban [5/290] förklarade honom pålitlig.

Dessa Ahadiths Fiqh

I dessa två ahadith finns ett antal viktiga punkter av nytta och fiqh.

1. Skyldigheten att rätta upp raderna för salah och att stå nära varandra i dem, på grund av den befallning som nämns i ahadith. Regeln angående sådana befallningar är att de utgör en skyldighet (wujub) om inte ett åtföljande bevis (qarinah) bevisar annat, såsom det är väl fastslaget i vetenskapen om fiqh-principer. Qarinah här betonar faktiskt

skyldigheten, och det är i Profetens sallallahu ‘alayhi wa sallam ord ”... eller så låter Allah konflikt uppstå mellan era hjärtan”, eftersom en sådan varning aldrig ges för att lämna det som inte är obligatoriskt, vilket är ganska tydligt.[1]

2. Formandet och rätandet av raderna som nämns i hadithen uppnås bara genom att foga axeln och sidan av sin fot mot axeln och foten hos den angränsande personen. Detta beror på att det är vad Följeslagarna, radiallahu ‘anhum, gjorde när de beordrades att rätta upp raderna och stå nära varandra i dem. Al-Hafidh (Ibn Hajar) sade därför i Al-Fath efter att ha nämnt ‘Anas’ tilläggsutsaga i den första hadithen som jag har citerat ovan:

”Detta (ordalydelse) är en uttrycklig förklaring av att den nämnda handlingen (av Följeslagarna) gjordes under Profetens sallallahu ‘alayhi wa sallam tid. Med detta i åtanke blir användningen av denna handling som förevändning för att förklara vad det innebär att rätta upp raden fullständig.”

Det är beklagligt att många muslimer har försummat denna Sunnah att rätta upp raden, eller snarare har de förlorat den helt, förutom ett fåtal av dem. Ty jag har inte sett detta praktiseras av någon grupp bland dem utom Ahlul-Hadith (Hadithens folk). Jag såg dem i Makkah år 1368H, ivriga och angelägna om att följa Sunnan liksom med andra Sunan av Al-Mustafah (Muhammad, Allahs Sändebud) sallallahu ‘alayhi wa sallam. Detta till skillnad från andra bland madhahib-anhängarna – och jag undantar inte Hanabilah (Hanbaliter), ty denna Sunnah har blivit fullständigt bortglömd bland dem. De har faktiskt konsekvent övergett och vänt ryggen åt den. Detta beror på att de flesta av deras madhahib anger att Sunnan i detta avseende är att ett mellanrum på fyra fingers

bredd bör hållas mellan fötterna, och mer än detta är ogillat, såsom det är detaljerat i Al-Fiqh ‘ala’l-Madhahib al-Arba‘ah [1/207].

Detta avstånd har ingen grund i Sunnan; snarare är det baserat på blott åsikt. Om det vore korrekt skulle det vara nödvändigt att begränsa denna praktik till imamen och den som ber ensam, så att den autentiska Sunnan (att stå nära i raden) inte skulle motarbetas av denna praktik, såsom fiqhens grundläggande principer (Al-Qawa’id al-‘Usuliyah) kräver.

Kort sagt vädjar jag till muslimerna – särskilt moskéernas imamer, de som är angelägna om att följa Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam och att förvärva förtjänsten av att återuppliva hans Sunnah – jag vädjar till dem att handla enligt denna Sunnah, ha omsorg om den och kalla folket till den tills de förenas om den, och genom vilket de kommer att räddas från den varningen ”... eller så låter Allah konflikt uppstå mellan era hjärtan.”[2]

Jag tillägger i detta tillägg (av min bok): Det har nått (mig) från en av islams kallare (du‘at) att han förringar statusen för den Sunnah som Följeslagarna praktiserade och som de gjorde med Profetens sallallahu ‘alayhi wa sallam godkännande. Han antyder att Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam inte lärde dem denna praktik. Således har han inte insett – och Allah vet bäst – att (1) detta var deras förståelse och att (2) Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam godkände deras förståelse och deras praktik. Detta är tillräckligt bland Ahlus-Sunnah för att bekräfta lagligheten av denna praktik, eftersom den som bevittnar ser vad den frånvarande inte ser, och Följeslagarna är folk vars efterföljare aldrig kommer att bli olyckliga (misslyckade).

3. I den första hadithen finns en bekräftelse av ett tydligt mirakel (mu‘jizah) givet till Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam, och det var hans förmåga att se bakom sig utan att vända på huvudet. Det bör dock vara känt att detta var uteslutande för Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam när han var i Salah, eftersom ingenting finns i Sunnan som anger att han brukade se bakom sig utan att vända på huvudet utanför Salah. Och Allah vet bäst.

4. I de två ahadith finns ett tydligt bevis för något som många människor inte känner till, även om det har blivit erkänt inom psykologins område, och det är det faktum att yttre (uppenbart) ont och korruption påverkar inre ont och korruption och vice versa. Det finns många ahadith om detta, kanske vi kommer att åta oss uppgiften att samla och referera dem vid ett senare tillfälle om Allah, den Högste, vill.

5. Imamens inträde i börens inledande takbir när mu‘adhhinen säger ‘Bönen är strax i gång’ är en innovation i religionen (bid‘ah) på grund av att den strider mot den autentiska Sunnan, såsom dessa ahadith bevisar – särskilt den första. Ahadith visar oss att efter iqamah har kallats finns det en plikt för imamen som han måste uppfylla, och det är att befälla folket att räta upp raderna, påminna dem om det, ty han är ansvarig för dem och kommer att bli tillfrågad.

”... Och ni är alla herdar och ni kommer alla att bli tillfrågade om er hjord.”

Från Silsilah Al-Ahadith As-Sahihah av Shaykh Muhammad Nasir ud-Din al-Albani, vol. 1, ss. 70–74, hadith nr 31 och 32. Översättning av Oways al-Hashimi

Fotnoter

[1] ÖVERSÄTTARENS ANMÄRKNING: Att stå nära i raden, fylla luckorna och rätta upp linjen bär en stor belöning och förtjänst, förutom att vara obligatoriskt. Detta nämns i ett antal ahadith, som följande: ”De bäste av er är de som står med sina axlar närmast (den som står bredvid dem) i salah, och det finns inget steg med större belöning än det som en man tar mot en lucka i raden och på så sätt fyller den.” Återberättat av At-Tabarani i Al-Aswat, hänvisa till Sahih At-Targhib wa't-Tarhib (1/200). ”Den som fyller en lucka i raden, Allah höjer honom på grund av det ett steg och bygger ett hus åt honom i Al-Jannah.” Återberättat av At-Tabarani i Al-Aswat och Al-Asbahani i At-Targhib, hadithen är sahih såsom det framgår i Sahih At-Targhib (nr 505)

[2] ÖVERSÄTTARENS ANMÄRKNING: Det finns ett antal ahadith som förklarar förtjänsten av att återuppliva Sunnan och att kalla folket till vägledning och rättfärdighet. Till exempel sade Profeten sallallahu ‘alayhi wa sallam: ”Den som kallar till vägledning kommer att ha samma belöning som alla dem som följer honom i den vägledningen, men detta kommer inte att ta något från deras belöning. Den som kallar till osanning kommer att bära samma synd som alla dem som följer honom i det, men det kommer inte att ta något från deras synder.” Återberättat av Ahmad i hans Musnad, Muslim i hans Sahih och andra.